

Filosofisch café De Verdieping

Maandag 13 februari 2017

Ondermijnt populisme de rechtsstaat?

Sybe Schaap, politiek filosoof, publicist en politicus

In zijn laatste boek *Rechtsstaat in verval* (2016) schetst Schaap de sluipende omwenteling die zich, in zijn ogen, voltrekt in het hart van onze democratische rechtsstaat. Een proces dat zich, zo meent de auteur, als rot invreet in onze sociale en politieke instituties. Kon je van het nazisme en communisme nog zeggen dat het van 'buitenaf' kwam, het populisme is, naar de smaak van Schaap, een kracht die van binnenuit de samenlevingsorde ondergraaft. En is daarmee, in zijn ogen, qua tactiek vergelijkbaar met de linksradicale vernieuwingsbeweging uit de jaren zestig en zeventig. *Over de lange mars door de instituties* is de ondertitel die Schaap zijn boek heeft meegegeven. Het was in de jaren zestig het gevleugelde adagium van politieke activisten als Rudi Dutschke c.s, die met hun neomarxistische vernieuwingsbeweging de macht van partijen, vakbonden, media, maatschappelijke organisaties en ambtenarij wilden uithollen in naam van de vrijheid. Volgens Schaap zijn sommige populistische partijen met een vergelijkbare mars bezig, waarmee deze partijen deel uitmaken van een brede politiek-maatschappelijke beweging. De opkomst van het populisme is volgens Schaap eveneens te wijten aan het neoliberalisme en het postmodernisme. Hij hekelt het vijanddenken dat populistische partijen propageren. De boosheid onder de burgers wordt alsmaar meer aangewakkerd. De rechtsstaat wordt ontkend en daarmee aangetast. Met name dat laatste baart Schaap zorgen. De instituties en de waarden die de rechtsstaat schragen en die zorgvuldig zijn opgebouwd, worden door het populisme ondermijnd. Tegen dat gevaar wil Schaap met zijn boek waarschuwen. Schaap hoopt dat de moraal het weer gaat winnen van de rancune en dat mensen overtuigd raken van het belang van een institutioneel geordende samenleving. Alleen dan is er kans op een ommekeer.

Let op: m.i.v. januari 2017 gewijzigde tijd en locatie!

19:30 - 22.00 uur (inloop vanaf 19.00 uur; nazit tot 22:30 uur)

PODIUM ZUIDHAEGE – Theatercafé (begane grond), Zuidhaege 2, Assen

Entree 6 euro; jongeren 4 euro

Informatie en aanmelding:

www.deverdieping-assen.nl; deverdieping@home.nl

Sybe Schaap (Lemmer, 1946) is politiek filosoof, publicist en sinds 2007 senator van de VVD. Ook was hij dijkgraaf van een waterschap. In 1996 promoveerde hij tot doctor in de filosofie op een proefschrift over Theodor Adorno, een van de voormannen van de Frankfurter Schule, de Duitse neomarxistische beweging. In de jaren zeventig was hij actief in de Tsjechische mensenrechtenbeweging Charta 77, en ontmoette hij Václav Havel, de leider van de Praagse Lente. Recente boeken: *Rechtsstaat in verval. Over de lange mars door de instituties* (2016) en *Het rancuneuze gif* (2012)